

EESTI SKOUT

EESTI SKOUTIDE MALEVA HÄÄLEKANDJA

Vastutav toimetaja

K. Treffner

Päätoimetaja

J. Tederson

Toimetus: **H. Paalmann** (sekretär), **H. Hamer**, **H. Lehepuu**, **H. Roos**.

Väljaandja: **Eesti Skoutide Maleva Päästaap**.

20. VIII. 1926 a. **Nr. 4/5.** VI. aastakäik.

„Eesti Skout“, Organe officielle des Scouts Esthoniens.

E. S. M. I. Suurlaager. Vaade hundipoegade laagriväljale.

Vasakul – Tallinna võistluskari, otse – Paide hundipojad. Tartu võistluskari asub pildil kujutatust veel paremal. Esiplaanil laagrijuhht **J. Puustusmaa**.

Sisu: Eesti Skoutide Maleva esimene Suurlaager * I. Suurlaager * IV. Üleilmne skoutide kongress * La Canzone di Maggio * Valkutelmia Eestin Suurleiriltä * XVIII üleilmne karskuskongress * Salga töö süsteem * Gillwell Park * Kiril Itaallast * Petetud valbur * Veeteel ümber Eesti * Teated * Kuulutused.

Tellimine 1926 a. II poole pääle avatud!

Viivitamata andke tellimine, et nrites vahet ei tuleks.

Maksab aastas 150 mk., poolaastas 75 marka.

Eesti Skoutide Maleva esimene Suurlaager.

Sk. J. Tederson.

Helged suvipäevad fõid Eesti skoutide perre fõsise laagrimeeleolu. Üle riigi kogusid noored paljapõlvi ja naeratavi huuli poisid kokku päälinna külje alla Piirita-Kosele enda esimeseks suuremaks laagriks — Suurlaagriks.

Mitmed aastad on juba juutu olnud küll keskasutustes, küll skoutrühmades ja salkades. Lõpuks leiab see mõte teostamise juulikuu 6—12-ni, milleks vastav laagrijuhatus malevad võistlusrühmadena ja külalistena osa võtma kutsunud.

Viis aastat on möödunud, kus ilusal päikseküllasel kevadel astusid kokku Tartus Treffneri gümnaasiumi ruumides esimest korda esitajad kõigilt skoutüksusilt üle riigi. Viis aastat käidud rada pole sugugi nii päikseküllased olnud, nagu need päevad tookord. Konarlusi teel on tallata olnud; küllalt kindlaid, paljugi ette veeretatud takistuskõva on rajalt ühisel jõul kõrvale veeretatud. Ikka ligemale päikesele, ikka ülespoole skoutluse sihtide juurde on rutatud.

Nüüd ollakse koos, et pilku heita tallatud teerajale, et ülevaadet saada arengust viie aasta kestel. On tulnud laagri eesmärgiga õppida seda, milles teised ees ja õpetada seda teistele, milles ise ette jõutud. Lahtiste kõrvade ja pärani silmadega laagris viibida, selleks on kogunud kõik, kel võimalusi olnud, Suurlaagrisse.

On tarvilik kontrollida, kas meie keskel on valitsemas see sõpruse ja vendluse fõsine vaim, millele rajatud skoutline liikumine tema olgpäivil ja milleni see tänapäeval jõudnud. Peame teadma, kas võime väärselt teiste riikidega kõrvuti seista kogu ilma skoutide peres.

Kuid veelgi: peame näitama, kes meie oleme, et võiksid jäädavalt kaduda need etteheited ja väärlausel mida tihti skoutide aadressil kuulda-vale tulnud.

Niisuguseid eesmärke püüdis esimene Suurlaager.

* * *

Suurlaagri päevad on möödunud. Püsivad vaid mälestuses ilusad silmapilgud, mis skoutide seltsis laagriväljul möödunud. Need silmapilgud mõõdusid kiirusega, millest ette keegi ei jõua. Kuid oli ka neid pilke Suurlaagri sündmusrikkas elus, mis aina meele raskeks tegid ja fõsiste skoutide huuled vaid vileks torru ajasid.

Arusaadav et suuremad ettevõtted alati raskustega on seotud, milliste ilmutamisel, kõrvaldamisel ehk läbiviimisel mõndagi kokkupõrget võib tulla. Suurlaagri korraldustõõdel tuli sarnaseid ka esile, tuli esile mõndagi, mis esialgseltest kavadest kriipsu läbi tõmbas, koguni mitmeid eesmärke saavutada ei lasknud.

Siin esineb kahetsemisväärt tegurina arusaamatus skoutlusest, ehk õigemini väärarusaamine temast. Suur juhtivate tegelaste puudus andis end tunda juba esimestes Suurlaagri korraldussammudes. Suurlaagrisse ilmus aga nendestki, kes arvasid mõningaid kohustusi vastuvõtta võivat, vaid pooled, keda siis osalt tuli asendada vilumata, ettevalmistamata jõududega, osalt aga kavatsused üldse kustutada. Vaid võõrastavana tundub siin veel

hääde skoudisõprade sammud, kes mõne vilunud jõu asendavad teiseaga, kel õieti aimugi pole enda kohustustest.

Siin tahaksin mõnda märkida, et tulevikus sarnaste ettevõtete juures oldaks ettevaatlikum ja otstarbekohasem. Tahan seda märkida selleks, et asjast informeeritud (tähtsusefa, mil teel, kas hää- ehk pahatahteliselt) isikud ei võiks näpuga näidata, et meie omi äpardusi ja vigu kataksime. Skoutlus on seltskonna toetusel töötav org-on, seepärast ei ole temal saladusi ega tumedaid kohti töös ega eesmärkides.

Suurlaager ei täitnud omi ülesandeid skoutluse seltskonnale tutvustamise suhtes. Muidugi tõi see ka majandusliselt kahju, et laagrit vaatamas ei käidud, kuid selle pääle ei saa sarnast tähelepanu pöörata. Kindel on, et Suurlaager seda oleks teinud, kui siia vaatama oleks tulnud. Tõenduseks olgu siin nende isikute ütelsed, kes Suurlaagrit külastasid. Viga seisis siin 1) reklaami puudulikkuses, 2) ajakirjanduse informatsiooni puudumises.

Reklaamiks olid Suurlaagri värviline plakaat, kuigi nii viletsakene selle kõrval mis olema pidi, siiski kõige parem teiste müürilehtede hulgas. Kuid — teda saadeti hilja välja, teda saadeti vähe välja, teda oli Tallinnas vähe väljas, ja teda olla tarvitatud laagri lõppedes pakkimiseks. Viimaste päevadeni nägin teda mõneski hulgas büroos lebamas, aga ülespanijaid ei olnud. Kelle korraldusse see küll pidi kuuluma.

Ajakirjanduse informatsioon oli ettenähtud, kuid puudus amefisse kutsutud isik. Ei tulnud kohale, ja valmis. Sarnase ameti pääle igat ühte muidugi ei saa, nii tuligi auk sisse. Kuid olgu see küsimus sellega lõpul!

Mõnikord juhtus aga ka nii, et tegelane ameti vastu võttis ennem kui seda fälle õieti pakkudagi saadi.

Muidugi oli asjaolu rõõmustav siis, ent hiljem selgub vastuvõtja õige nägu. Vaid figureerida tarvis, võida käskida ja — midagi teha. Tõõ ilmudes ei olnud nende olemine eneste arusaades mitte kõige mugavam.

Suurlaagri administratiiv alal paistis palju väiklust silma. Kedagi ei saa süüdistada oma ala mittetundmises, kuid vähesed tundsid enda tegevust skoutlises valgustuses vaadatuna. Sarnast valgust ei kandnud nad seepärast, et nad skoutluse pole suutnud tungida, et nad pääliskaudselt lugedes selle endale valesi tõlgitsenud. Et nad skoutluse alategevuses midagi muud tahtnud näha, kui see skoutlistele põhimõtetele vastuvõetav ja kooskõlas. Ja kui neile seda selgitati, siis oli see nende enesetundele liiga. Nii tekkis seesmine vastolu.

Siin on seltskonna toetus tarvilik. Skoudi sõprade Seltsid, iga arusaaja seltskonna liige tulgu abiks võitluses pimeduse ja arusaamatuse vastu. Hoidkem skoutlus puhtana ebaskoutlistest mõjudest, et ta võiks oma ülesannet — kasvatada riigile tublit kodanikku — vääramatult täita. Aidake valvada säääl, kuhu noorte silmad ei ulata vaatama. Aidakem hoida korras ja puhtana skoutliikumise alusmüürid.

* * *

Skout on alati rõõmus ega heida iialgi meelt! Nii siingi. Palju lootusi oli hukkunud, palju kavatsusi vett vedama läinud. Ent pää püsti ja rind julgelt ette.

Sellele olemegi tänu võlgu, et Suurlaagris ikkagi niipalju korda saatsime. Muidugi ei olnud skoudid segatud korraldustes tekkinud arusaama-

Peavanema päevakäsk Eesti Skoutide Malevale.

Suurlaagris 6. juulil 1926.

1.

Tere tulemast Eesti skoutide esimesesse Suurlaagrisse kõigile Eesti skoutidele ja hundipoegadele kes ilmunud meie skoutlistest rühmitustest üle kogu riigi! Tere tulemast kõigile vennasskoutidele meie lähemalt ja kaugemalt naabrusmailt, kes meie noori austanud oma külastamisega! Tere tulemast meie juhtivatele riigitegelastele ja kõigile kodanikkudele, kes skoutide esimest Suurlaagrit oma lahke tähelepanu osaliseks lasevad saada! Ainult Eesti skoutide püsival ettevõtmisel ja vennasskoutide ning vanemate hoolikal toetamisel saavutab Suurlaager oma otstarbe täielikult. Sellepärast on iga häätahtlik osavõtja tervitatud.

2.

Suurlaagri otstarbeks on skoutluse süvendamine ja laiendamine Eestis, eriti kõigi Eesti skoutliste rühmituste lähendamise ühiseks tegevuseks, tööviiside ja ülesannete tutvustamine ning laagri tehnika õpetamine, sihtide selgitamine, vaimustuse õhutamise.

Esimese Suurlaagri korraldamine on meie skoutliste organisatsioonide algatus ja eeskätt ka nende poolt teostatav. Noortele on omad teotavad käed appi ulatanud vanemad sõbrad, meie riiklised asutused ja juhtivad isikud. Selle töö kordasaatmisel on tulnud palju sõõti künda ja uusi sihtisid rajada, mis nõudis vastutavatelt tegelastelt palju jõupingutusi. Kui selle juures pole suudetud kõiki ettevalmistavaid mõtteid lõpuni mõelda ning kõiki teid otsani ära käia, enne kui tuli Suurlaagri teostamisele asuda, siis ei pea see meid mitte kurvastama: julge pealehakkamine on juba pool võitu. Meie skoutide hää algatusvõime ja koostööpüüde vanemate sõpradega kindlustab püsiva lõpuliiku võidu juba lähemas tulevikus.

4.

Esimese Suurlaagri hää kordaminek oleneb suurelt osalt osavõtjatest skoutidest enestest. Leidugu teil rohkesti valmisole-

kut tegutseda Suurlaagris skoutlikus vaimus, mis on puhas sõpruse ja vendluse vaim, vanemate sõnakuulmise ja ligimise teenimise vaim, isamaa armastuse ja Jumala austamise vaim. Kui oleme hääid skouid, kes oma kõrgeid aateid millalgi ei unusta, siis ei ole see mitte otsustavaks puuduseks, et oleme veel noored algajad, et meie sammud ei ole välispidi kindlad ja teod täielikud.

5.

Suurlaager on skoutluse kool. Naabrusmaadelt, kus skoutlus täielikumalt välja arenenud, on meie vennasskouidid võõrsile tulnud. Neilt peame õppima, ja tahame õppida, mida nad oma hää eeskujuga meile pakkuda võivad. Sellepärast vaatleme nende tegevust tähelepanuga. Meie oma suurema vilumusega juhtidel on suurlaagris juhus vähem arenenud nooremate maakonnamalevate liikmetele õpetust ja eeskju andq edaspidiseks tegutsemiseks nende kodustes oludes. Meie vanematel sõpradel on küllaldaselt mahti noori nende püüete ja võimete poolest tundma õppida ning nendega koostöös harjuda, mis tulevikus töötab hääid vilja kanda. Meie päälinna seltskonnal on parim võimalus ühte kujukamat pilti skoutlusest saada, nimelt vaadelda skoutide laagrielu mis täis tegevust ja rühkimist väikeses demokraatliku ühiskonna üldsihtide saavutamiseks, et kasvatada lähesmas tulevikus teerajajat Eesti kodanikku.

6.

Soovin Suurlaagri tööle õnnistust, et see annaks uut jõudu senistele skoutidele nende ilusate eesmärkide poole püüdmisel, et see võidaks skoutlusele Eestis ka rohkesti uusi poolehoidjaid ja et skoutlik vaim levineks aaterikkalt nooruselt vanalegi põlvele, mis on tarvilik meie armsa isamaa iluks ja iseseisva riigi ehitamiseks. Eesti Skoutide Maleva

Peavanem: **H. Kann.**

Päästaabi Ülem: **J. Hünerson.**

tustesse, kuid puudujäänud sündmustik, kavade mitteteostamine oli nendelegi segav. Siin aga oli abiks õiget vilja kannud skouid vaimu seeme, mis aastate kestel küllitud ja mis Suurlaagris hääid juuri ajanud.

Meie väljamaa külalised, eriti vanemad neist, küllap nendel ei jäänud läbinägemata meie puudused korralduste alal ja mujalgi. Kuid kiitused me skoutidele on nende suust kaunis kindlas kujus kajanud ning seda peame hindama. Peame hindama nende otsusi kui asjatundjate otsusi. Seepärast

Peavanema päevakäsk Eesti Skoutide Malevale.

Suurlaager, 9. juulil 1926.

Härra Riigivanem on täna austanud Eesti skoutide esimest Suurlaagrit oma lahke külastamisega, mis jääb meie maleva elus unustamata sündmuseks. Juba Suurlaagri avamisel tervitas meid Riigivanema esitaja kõige paremate soovidega. Suurlaagri toimepanek, mis on meie maleva esimene suurem üldtegevõte, on ise ainult sellel läbi võimalikuks saanud, et Riigivanem seda suurema toetussumma annetamisega väga oluliselt aitanud. Tänu täheks nende suurte teenete eest on Suurlaager päälükute koosoleku kaudu täna soovi avaldanud Riigivanemale härra

Temantile annetada suure svastika märgi lindiga rinnal kandmiseks.

Palun härra Riigivanemat seda tänu tähte vastu võtta noortelt, kelle üheks põhimõtteks on vanematele sõnakuulelikkuse ja austamisega häämeelt valmistada ja nendega ühist keelt leida meie rahva ja kalli kodumaa teenimiseks. Ühendan sellega oma parema õnnesoovi, et olete võitnud noorte ustava poolehoidu.

Eesti Skoutide Maleva

Peavanem: **H. Kann.**

E. S. M. I. Suurlaager. Riigivanema külaskäik.

Väike „prefekt“ peavanema süles kinnitab svastika Riigivanema rinnale.

võime rahulikult konstateerida: Esimene Suurlaager on täitnud ülesseatud eesmärgi, ta on annud meile kujuka pildi Eesti skoutluse senisest arengemisest. Kõige paremini täitus tähtsam eesmärkidest — skoutluse vaimu süvendamine. Ühe sõnaga — Eesti oludes on tehtud kõigeparemat ja hääd kordaminek saavutatud. (Laagripäälüku lõpusõnast).

Ja see on laagri lõputulemus — täie rahuga. Peame vaid valvsad olema edespäevases arengus ja katsuma väärsammusi ettevõtmata jätta. Suuri kogemusi on ses asjas olemas meie vendadel-skoutidel laias ilmas ja neid ei pea me tähelepanemata jätma. Ei ole olukorrad nii muutlikud, et me enda olukorda nende kogemustest õpetusi ei oska saada. Esimesest Suurlaagrist aga peame need õpetused, mis saadud, ilusasti meeles, arendame edasi neid oskusi, mida õpitud, käime uusi leitud radu ja püüame üksmeelset rahu meie skoutluse loova töö jaoks.

* * *

Lõpuks lubatagu mul siinkohal andeks paluda, kui ma tegelastele, kes oma paremat püüdnud, teataval määral olen kallale kippunud. Minu eesmärk oli siin vaid hoiatada mõnede vigade kordumise eest tulevikus. Ning igaühele on ju teada seltskondlise tegutsemise tänamatus, kuid:

„11. Sa oled oma aega ja jõudu kulutanud, oled andumusega töötanud, ja tänamatus on su palgaks? Armas sõber, jäta need mõtted! See on iga liikumise elusaladus: kes sääli mõnutseda, hiilgada, keksida tahab, sellel pole palju sellest saada. Selle vastu — mida enam sa süvened, ennastalgavamalt töötad, seda rohkem sinule seesmist tasu: enesekasvatust, inimeste tundmist, ilmateadust, ligimesearmastust. Piibel ütleb: Kes oma elu kaotab, see võidab selle. (Vaata „Eesti Skout“ 1925. lhk. 52.)

I. Suurlaager.

Toimetuselt.

Pika aja jooksul valminud, Suurlaagrina avaldust leidnud suursündmus annab Eesti skoutidele kindlasti kõneainet pikemaks ajaks, vähemalt järgneva laagrini, seega vähemalt järgneva suveni. Sellega arvestades loodab „Eesti Skout“ enda veergudel tuua sellest kirjeldusi, milleks eriline osakond „I. Suurlaager“ päälkirja alla paigutatud.

Kõiki skoudioskusi, iseäraldusi ja tarvilikke skoudivõtteid on ka nendele tarvis selgitada, kes Suurlaagris ei viibinud. Neid on tarvis jäädvustada, et võiksime edasi arendades oskusi juurde õppida. Loodame, et Suurlaagris viibinud skoudid ja vanemadki meile selleks abiks on ja omi tähelepanekuid ja kirjeldusi nendest ajakirjale avaldamiseks lahkelt käsutada annavad.

Järgnevate kahe kirjeldusega ei või toimetus täitsa päri olla, mis puutub eriti mõningatesse järeldustesse. Kuid siiski anname nendele sarnasel kujul ruumi, lootes edaspidi sissesaadetud kirjutustes hindamisi täpsel kujul leida. Arusaadav küll, et iga hindaja omast seisukohast asja võttes vaevalt võib ühisele otsusele tulla, samuti kui lugejadki omakorda ise otsuse võivad leida.

Võistlusrühmade laagrid Suurlaagris.

Rm.

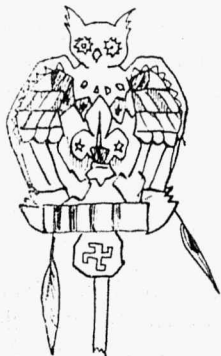
Möödunud Suurlaager täitis oma otstarvet laagripraktika õpetamise suhtes võrdlemisi hästi. Kuna ta oli esimene suurlaager meil, siis puudusid seni ka vastavad kogemused ning tähelepanekud. Seepärast andis ta nüüd kah otsekohe pildi, missugustel aladel ja kuidas iga maleva omal algatusel ajajooksul kujunenud.

Järgneva allpool mõningaid lühikesi eriflusi üksiklaagrite kohta, mis saadud isiklikkudest tähelepanekutest ning päälkute ringkäigust võistlusrühmade laagrites viimasel Suurlaagri päeval.

Algame bürootelgi ligidalt. Ristilöödud roovikuist lihtne, kuid tugev ja kena laagrivärv. Puust raami tõmmatud loomanaha päälkiri näitab, et on tegemist Tallinna võistlusrühma laagriga. Etiketest ülalpool ripneb hõbuse päälü, mille silmadest takutordid rippumas. Omapärane ja vist sümboolne.

Keset laagrit lõkkering. Tule asukoht piiratud kaitsepakkude nelinurgaga. Ringümber kooritud männifüvest silindrikujulised istmekohad. Kahjuks

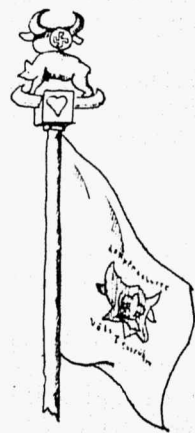
on need aga toorest puust ning tublisti vaigused, seepärast ei täida otstarvet kuigi hästi. Lõkkeringi kohal huvitav tootempost. Sinna on oma nimetähed lõiganud Riigivanem Temant, haridusnõunik Jürgenson j. t. tähtsamad isikud. Muu hulgas on tootempostil väljanikerdatult Itaalia esitaja prof. Zunkelleri isiklik tootem — indiaanlaspää. Sarnase huvitava tootemi soetamine võimaldus Tallinna võistlusrühmal just oma hää „geograafilise asendi“ tõttu. Teised rühmad pidid sest loobuma, kuna kõrged külalised arvatavasti kunst-käsitööd harjutada ei soovinud.

Tallinna võistlusrühma öökulli salga tootem.

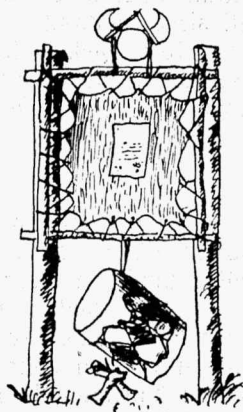
leidub nõõri otsades rohkest „lehmasedu.“ See vist ka selle tõttu andestav, et kõik asjad naelte asemel nõõriga kinnitatud.

Tallinna kõrval asub Haapsalu võistlusrühma laager. Laagri-värao kujutab sümpoolselt päikesetõusu. Nõõriga kokkuseotud pulkadest nimetus „Haapsalu.“ Nõupidamistule ääres asuvad sõõris. ühtlased pakud. Päikesega on kõigisse pakkudesse isiklikud tootemid ja rohkesti indiaanlaskirju sissepõletatud. Pääliku tarvis istmetaoliselt väljaraiutud känd, mille taga pääliku isiklik tootem; selle taga laagri tootempost, mille tipus jällegi puust nikerdatud kena tootem ning tootemiga varustatud eriline Haapsalu võistlusrühma lipp. Samuti Kotka ja Hundi salga ees vastavad tootemid. Aina tootemite uputus, milledest peaaegu kõik suurlaagris valmistatud.

Haapsalu võistlusrühma lipuvarras. tom-tomi lõõmiseks.

Hästi pingul tootemnahal suguharu pääliku tootemleht. „Juhtide vigvam on tabuu“ algab see. Igatahes tublisti algupärasem kui Tallinnal. Naha kohal ripub skoutide omatehtud tom-tom, mis oma oalimusest ega otstarbekohasusest harilikust frummist sugugi maha ei jää. Indiaanlaskikkuse täielisemaks imiteerimiseks

Läänepoolne tootemnahk. ei puudu ka kondid

Telkide ees kolm-neli tootemit. Kahjuks aga vanad tööd skoutide näituselt. Ülestõmmatud tootemnahal Hargrave'i lause: „Selle laagri seaduseks on skoudi seadused.“ Päevakäskude ja teiste sääduste külgepookimine tootemnahale, mis juba niikuinii naltaliinist lõhnas, rikkus selle metsajõu põhimõtet.

Kõõk õige korralik. Torkab silma õige rohkesti leidlikkust, sest praehähi ja heleda kõlaga raudnael gongi tarvis olla jõepõhjust leitud. Korralik sõõgilaud, mille katus aga veidi lühike.

Telgid on kõik maleva omad, enamik neist I. rühma Prantsusmaalt tellitud telgid. Nende juures enamjagu pingutajaid valesti seotud. Samuti

Köögis väga praktiline köögilaud ja ilusasti ehitatud kelder. Telgid on maleva omad, selle tõttu annavad ühflase kena mulje.

Välimuselt igatahes on eelmised kaks laagrit Suurlaagris õieti kõige skouflikemad, kui arvestamata jätta väljaspool võisflust seisvat N. M. K. Ü. Vene rühma laagrit. Neis laagreis on telgid malevate omad ning seepärast sisseseade enam-vähem kodusem. Samuti leidub neis laagreis kõige enam kaunistuste ja metsajõu jälgi.

Narva võisflusrühma laager asub kohe Haapsalu kõrval. Laagrissekäik roheliste okstega kaunistatud, kusjuures väravas kaks rühma lippu, pildid Narvast ja jänesenahal võisflusrühma liigete nimed. Tagapool köök, kus tulease skoudi märgi piirjoonte-kraaviga ümbritsetud. Hää present köögitarbete varjulhoidmiseks. Üks punase risti telk mahutab kõik skoudid, kuid ei võimalda palju skouflike oskusi avaldada.

Tartu asub üle tee Narva vastas. Midagi erilist laagrist nimetada ei ole, vahest ehk lokulauda skoufide söömakutsumiseks. Ent märkimata ei saa jätta tarflaste täpsust laagrilipu tõstmisel.

Võisflusrühmade välja loodepooleses sosis asub N. M. K. Ü. Vene skoufide laager. Laager koosneb väikestes telkides, kohased kahele või kolmele skoudile. Öhu ja ruumipuuduse tõttu ei ole nad kuigi praktilised, kuid võimaldavad kiiret üleslõõmist, nagu seda lõkketulel demonstreeritigi. Söögilaud väga kenasti maasse kaevatud, laudlina pääl. Köök süld-poolteist madalamal maapinnal, seega väga otstarbekohaselt paigutatud. Samas ka kelder ja korralik sööginõude hoiukoht. Öhtul kogu laager ja telgid kaasasoleva väikese mootordünamo abil elektriga valgustatud. Üldse valitseb laagris piinlik kord ja puhtus. Puuduvad aga skouflike omapärasused kaunistuste ja metsajõu avalduste näol.

*

Pääle skoufide võisflusrühmade äratas veel fähelpanu Tall. VIII. rühma laagrivärv täistopitud öökulli ja oravaga; Tartu hundipoegade laager, kus öhtuti tulelõnglad põlesid ja Tartu külastajate rühm, kes laagrisse raadio oli sisse seadnud.

Need oleksid lühikesed märkused, kus vaid fähendatud iseloomulikud esemed ja vaatlused üksiklaagrist. Ühel puudub üks, teisel teine, kuid kõik kokku annavad nad pildi, kuidas peaks olema korralik laager.

Muljeid 1. Suurlaagrist.

Heliseo Tuul.

Laager annab võimalust skouftrühmi ja võisflusrühmi üksikutest malevatest näha vabas tegevuses. Laagrisse sisseastudes sattub igaüks kohe kõige huvitavasse nurka.

Kõige rohkem pakub huvi võisflusrühmadest Tallinn, mida näitab ka suur külastajate arv laagriajal. Rühm on arvult kah kõige suurem ja võtab oma alla ilusa koha, mida ümbritseb nõdraed. Sissekäik on üle laagri kõige parem õnnestunud. Ritolattidest värava ülemises osas on raami pääle tõmmatud koeranahk „Tallinn“ päälkirjaga.

Rühmas on 4 salka, igaal oma telk, pääle selle veel staabi telk. Telgid on suure raadiusega poolringis, keskel on lipuvarras millel laagri lõpupäevaks oli näha sisselõigatuna kõrgete kälaliste initsiaale eesotsas h-rade Riigivanema ja Riigikogu esimehe omadega.

Ka Itaalia skoutmasteri prof. Zumkelleri ja soomlase Vuolasvirta embleemid ei puudunud lipuvarrel. Staabi telgi ees seisab suur rühma tootem. Pääle selle olid veel õige huvitavad tootemid igal salgale, mis paljudele skoutidele ka suureks uudiseks olid. Pääliku iste-känd on lipuvarde ees, ringis olid skoutide istepakud ja keskel oli nõupidamise tuli.

Telkide poolringi taga oli köök ja söögi tarbete panipaik, milledes kord ei jätnud midagi erilist soovida. Võistlusrühma skoudid jätsid väga häa mulje oma ühtlase vormi juures, mida suurelt täiendas ühtlane sinine kaelarätt maleva värvi. Hinge poolest kaunis kokkukasvanud ja muidu lõbusad poisid tegid palju spordi ja lauluga tegemist.

E. S. M. I. Suurlaager. Tallinna võistlusrühm.

Laagrivärvast vastava päälkirjaga, taga staabitelk ühes rühma tootemiga.

Teine huvituse poolest on „Läänepoolsete“ laager. Siin on midagi hoopis teist. Kui eelmises laagris oli kovboylikus ja metsamehe praktiline elu teatava määran, siis on läänepoolsed pea indiaanlased oma kommete poolest, milledes väga suur osa müstilikkusel ja „tabuu“l. Ja peab ütlema, ta jätab ka rohkem pidulikuma ja vaiksema mulje. Kolm telki on suudega vastamisi asetatud, keskel asub päevakäskude laud, mis on õige nägus raam pääletõmmatud nahaga; raami all ripub tom-tom, metsinimeste tseremonii trumm, mis varustatud sääreluudega iseäraliste helide esiletoomiseks. Juba päevakäsulauca silmitsedes ja päevakäsku lugedes forkab silma, et selle laagri vaim on isesugune. Näiteks on päälikul oma embleem ja nimi mis teistelgi ei puudu.

Nõupidamise tule juures on jällegi isted ringis asetud. Isted on harielikud puuhälud, mis istumiseks on kirvega silutud, iga iste aga omaniku tootemi ja nime-embleemiga varustatud, mis sinna sissepõletatud.

Köök on korras, kuid uudisena on siin maa sisse kaevatud, väga puhtalt tehtud kelder, muidugi mitte väga sügav, kuid siiski küllalt vilu. Lää-

Suurväljalt:

Läänepoolsete kollase suuharu nõupidamise tule-
ase ja kuulutusnahnk ühes tom-tom'iga.

nepoolsetel kui ka Tal-
linna võistlusrühmal on
pea ühesugused nelja-
nurgelised sõõgilauad,
mis maa sisse kaevatud.

Kui Tallinna skou-
did olid pea ühtlased,
on Läänepoolsetel pea
iga mees vähemalt juh-
tidest, väljapaistev. Ise-
äraldusena vormis tu-
leks märkida erilist kol-
lase ja valge põhjaga
laagrimütse „Läänepool-
setel“ kui ka rahvusliste
kirjadega Eesti võõd, mis
rihma aset õige hästi täi-
tis ja hästi silma paistis.

„Läänepoolsete“ kõrval asus Narva võistlusrühm, kes oma noore ea
fõttu midagi iseäralikku ei suutnud pakkuda, väljaarvatud oma kombineeri-
tud laulud.

Otsejoones edasi asub Tartu külastajate rühm, parem külastajatest rüh-
madest. Tartlastel oli laagris raadio. Nad tegid koguni saiaküpsetamise
ahju, milles küpsetatud saia isegi h-ra Riigivanem maitses.

Need neli laagrit asusid paremal pool laagri sissekäigust.

Vasemalt esimene oli Tallinna VIII rühma laager, mis omas küll õige
nägusa värava, kuid laager ei pakkunud midagi erilist.

Selle kõrval asusid Tallinna V ja VI rühma skoudid, edasi Tallinna
II rühm oma laagriga. Rühmal olid õige nägusad telgid kuid midagi erilist
silma ei paista.

Selle kõrval asub Tallinna N. M. K. Ü. Vene skoutide võistlusrühm.
Seda võib julgesti kolmanda koha pääle asetada, oma laagri korra ja poiste
distsipliini poolést isegi esimesele kohale. Kuid siin jätab laager rohkem
sõjaväeliku laagri mulje. Laagris on isegi jõumasin, mis varustab laagert
elektri valgustusega ja mis võimaldas paaril korral siinsamas vabas õhus
kinopilte skoudielust näha. Laager oli siiski kuiva võitu, sest poisid ei olnud
midagi ise loonud laagri ajal.

Järgmine väike laager on Tallinna hülgepojad n-skm R. Tulveni juha-
tusel. Külastajad — kuid siiski on hülgepojad oma laagriga paljudest ees.

Nüüd tuleb aga laagri kõige suurem hoone — „punane kasarm“, kus
asuvad külastajad kel pole oma telke.

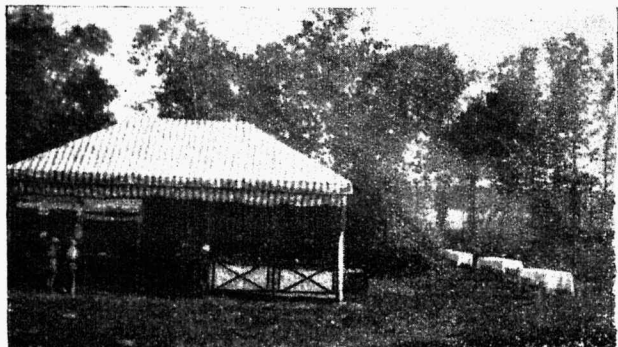
Selle kõrval asub Tartu võistlusrühm, kelle laager kahjuks vähe õpet-
likku pakub, siin näib asi lihtsalt nii, et salkkond poisse on kaks suurt telki
omale õtmajaks üleslõõnud ja sellega rahule jäänud. Loodame et Tartu Suur-
laagris mõndagi juure õppis ja tulevikus esinedes end laagris paremini sisse seab.

Täpselt samasuguse mulje jättis noore Nõmme maleva külastaja rühm.
Pea nende vastas asus Kuressaare külastaja rühm, kus kahjuks olid
vaid mõned skoudid kaasa sõitnud. Sellega on siis esimene — laagri „suur-
väli“ — lähidalt läbi.

Sammudes edasi, leiame end „lipuväljal“, kus asub staabitelk, päälipp, punase risti telk ja einelaua ning skoutkirjanduse kaupluse triibuline telk.

Einelauast mitte kaugel asus punane toidutelk, kus hommikust kuni õhtuni kaolufi ja mõõdeti toidumoota üksikutele rühmadele.

Einelaua juurest viib sild üle kraavi väljamaalaste laagrisse.

Lipuväljalt:

„Triibuline telk,“ kus asuvad laagrikauplusja einelaud.

IV. üleilmne skoutide kongress

Helveetsias, Kanderstegis 22.—28. augustini 1926. a.

Skoutide rahvusvaheline kodu Kanderstegis, Helveetsias.

on jaotatud sarnaselt, et osavõtjad ka Helveetsia ilusat loodust, võivad näha — nii tööpäevad vahelduvad ekskursioonidega.

P ü h a p ä e v a l, 22. aug. on päevakavas: kell 15. — Külaskäik skoutide kodusse. K. 17. — Rahvusvahelise komitee koosolek Schweizerhofi võõrastemajas. K. 19.30. — Pidasõök Grand Hotel Viktorias. Berni kantooni valitsuse presidendi teroituskõne esitajatele.

E s m a s p ä e v, 23. aug. kell 10. — Kongressi avamine skoutide isa R. Baden Powelli poolt. Rahvusvahelise büroo avamine. Lõuna Ameerikasse saadetud esitajate aruanne. Skoutide kodu ja skoutide Alpi klubi aruanne. Resolutsioonid ja jooksvad asjad. Kell 15—16. — Kuidas skoutlust käsitada mänguna. Aukohus. Märgid. Laulud ja näidendid. K. 16.—17.30. — Hundipoegluse kavad. Tema tähtsus skoudi rühmadele. K. 18. — Skoutide Alpi klubi pääkoosolek. K. 19. — Eine Schweizerhofi võõrastemajas. K. 20.30. — Laagrituli.

(Järg 63 leheküljel.)

E S. M. I. Suurlaager. Itaalia esitaja skm. prof. Luigi Zumkeller enda telgi ees; paremal tema isiklik tootem.

La Canzone di Maggio.

Allerta, allerta! avanti Esplorator!

Esploratore, allerta!

Del sole il primo raggio
già l'orizzonte allietta:
fiorisce ovunque maggio!

Maggio è nell'aria; in terra
trionfa in ogni fior. . .

Ma in te perenne ride
il maggio, Esplorator!

Esploratore — allerta, allerta!

priega la tenda, — dobbiam marciar:
temprato hai il corpo, — l'anima aperta;
nel petto esulta — già salde il cuor.

Tu sei d' Italia — la giovinezza,
nè sei la gioia, — la speme ognor;
diffondi ovunque — la tua gaiezza:
maggio in te ride — Esplorator!

Allerta, allerta! avanti Esplorator!

Il Gran Sachim.

Kõrval olev Itaalia skoudi laul on tema luuletus, mida ta lahkelt Eesti keelde tõlkida lubanud. Toimetus palub lugejaid abiks selle „Mailaulu“ tõlkimises.

Siit minnes oli esimene Itaalia skoutmaster prof. Zumkelleri telk, mille pääl lehvib väike nägus Italia siidilipp. Telgi sissekäigu kõrval on vardas tema tootem: salgalippu meeletuletav kolmnurk villasest riidest, millele on väljaõmmeldud pruun indiaanipää uhke sulgpääkattega.

Itallase kõrval asuvad kolmes telgis 8 Soome partiolaist, skm. Vuolasvirta ja I. j. sk. Vikmanni juhatusel. Need on armsad skoutvennad, kes esialgu küll vähe tagasihoidlikud olid, pärastpoole aga päris südamesõpradeks said. Eriti suureks sõbraks sai kõigiga „Nappula“, õige nimega Heiskanen.

Soomlased olid väga huvitatud meie lauludest ja nende juht kirjutas nii mõnegi laulu taskuraamatusse.

Niihästi soomlased kui itallane olid laagri ilma olude üle imestanud: soomlased polnud enne niipalju päikest näinud, itallane oma korda nii valgeid õid — ta oodanud ikka millal see pimedus kätte jõuab.

Soomlaste kõrval asusid lätlased skm. G. Abels'iga eesotsas. Need olid kõik vanemad skoudid. Säär oli mehi, kes Poola skoutide ja Daani jamba-reel käinud, selle tõttu ei olnud neil meie laagris erilist vaadata. Kuid nad olid väga huvitatud hundipoegade laagrist, sest Latvija hundipojad ei käi laagris.

Väljamaalaste laagris valitses terve aeg lõbus meeolu, mis avaldus eriti lätlaste laulus. Soomlased mängisid palli, poksisid ja tegid meie skoutidega futuusi.

Edasi üle silla sammudes saffume juba hundipoegade riigi piiridesse.

Kõige lähemal on Tallinna hundipojad oma hunt „Jüri'ga“. Teevad niisamuti ise toitu kui fäismehed kunagi. Edasi on Paide hundipojad kah

Vaikufelmia Eestin Suurleiriltä.

E. S. M. I. Suurlaager.

Soome partiolaste esitus enda lipu ees.

Kõrval toome nende juhilt saabunud kirja.

tiotulen ääressä johtajien ja poikien parissa, joita emme koskaan olleet tavanneet, mutta joiden ystäväällisyys ja rehti toverimieli osoittivat, että Baden-Powellin suunnittelema yleismaailmallinen poikien veljesliitto ei ole suinkaan mikään mahdoton haave vaan jo toteutunut asia.

Nuo ihanat heinäkkun päivät leirissä olivat juhlahetkiä, jotka meille suomalaisille osoittivat, että veljeskansamme partiopojat ovat todellisia partiolaisia, joiden oli ilo lyödä kättä ystävyiden merkiksi. Eestin partiolaiset kiitos kaikesta siitä vieraanvaraisuudesta ja toveruudesta jota saimme osaksemme leirillänne. Toivon pian tapaavani teitä lahden tällä puolen suomalaisen partiotulen ääressä.

Partioterveiseeni

Lauri Vuolasvirta. Partiojohtaja.

võga tragid mehed sümpaatse hundi ja vana hundi juhatusel. Üldse peab seadma Paide vanemaid feistele paljudele eeskujuks oma huvi tõltu asja vastu.

Kolmandaks asub sääl Tartu hundipoegade võistluskari master Vardja juhatusel. Karjaga ühes tuli ka võistluskarja vanahunt h-ra prof. Saral, kes õige hästi hundipoegadega läbi saab, mille tõltu need omakorda tema ära sõidul mootorpaadi sillani saatmas käisid. Aga karjas on ka Suurlaagri „prefekt“ (hp. „Krischka“), keda tunnevad vist kõik laagrisolijad ja isegi Piritä elanikud tema väikse kasvu pärast. Tema oli ka see mees, kes Riigivanema rinnale soastika kinnitas.

„Prefekt“ figureeris fiifi ja igal pool, kuid üks piltidest läöb kõik üle — see kus ta ühes oma suure sõbra Harry'ga esineb.

Hundipoegade taga on Suurlaagri töö-rühm, kellele suur ai-täh tuleb öelda eel-tööde eest. Töörühm, eesotsas nskm. Pavel-soniga, on päris linnade vaheline rahvas. Ei puudu säältki lõbusad poisid, kellede hinges väike paidelane. Ka Kuressaare poisse on

(Järg lhk. 66.)

E. S. M. I. Suurlaager. Tartu hundipoegade võistluskarja laager. Ees karja märk — tootem. Paremäl — kuulus-väikene „prefekt“ — hp. Kriska.

Teisipäev, 24. aug. Ekskursioon. Kell 19.30. — Eine Bernerhofi vöörastemajas. Kontsert samas.

Keskneljal, 25. aug. kell 9.30. — Skoutlus karakteri arendajana. K. 10.—11. — Skoutlus kui ühiskonna kasu taotlev instituut. Sääduse kaitse nimefustele, vormile ja märkidele. K. 11. — Skoudid väikeriikides. Kell 15—16.30. — Roverid. Nende areng 1924 aastast saadik. Skoutlise liikumise mõju. K. 16.—17.30. — Võistluste asendamine skoutluses. K. 19.30. — Eine Grand Hotel Viktorias. K. 20.30. — Laagrifutuli.

Neljapäev, 26. aug. Ekskursioon. Eine Interlaken'is Helveetsia Rahvuskogu poolt. K. 19.30. — Eine Schweizerhofi vöörastemajas.

Reede, 27. aug. kell 9.30. — Rahvusvahelise sõpruse psühholoogia. K. 10. — Resolutsioonid. Märkide ühtlustamine. Aumärkide ja teenuste märkide ühtlustamine. Välisriike külastavate rühmadele esitatav väikelipp, Kopenhaagenile kavatsatud auaadress. Möödunud Jamboree ja üleilm. kongressi hindamine. Rahvusvahelise komitee valimised. K. 15.—17. — Juhtide õpetamine. Harjutuslaagri aruanded. Skoutlus ja ettekujutus K. 17.—17.30. — Tulevik. Juht Sir Robert Baden-Powell, K. 19.30. — Pidusöök Grand Hotel Viktorias Helveetsia skoutide organisatsiooni poolt.

Laupäev, 28. aug. Ekskursioon. K. 19.30. — Eine Bernerhofi vöörastemajas. K. 20.30. — Kontsert.

Sarnasena on kongressi töökava. Siin on ettenähtud muu hulgas, et iga esitatud riik siin aruandega esineb, mis ka esimest kord esile toodud.

Amelikult osavõtmas on kongressist 25 riiki, pääle selle Rahvaste Liidu esitajad. Eesti esitajatena on märgitud hra N. Kann, Peavanem; hra B. Rautsman, välissekretäär, hra H. Paalman, skoutmaster. Nagu kuuleme, vötab kongressist osa ainult viimane neist. Peab vaid kahjatsema, et meie vanemad tegelased ei leia vöimalusi osavötuks. Meile on see aina kahjuks, kuna kongressi liigete hulgas, kes kõik elatanud aastates, noored ainult oma noorusega silma paistavad. Loodame et järgneva kongressini asi paraneb.

Suurlaagri k

E. S. M. Aupresident
hra Konstantin Päts.

Riigivanem
hra J. Temant.
E. S. M. Päästaabi otsusega E. S.

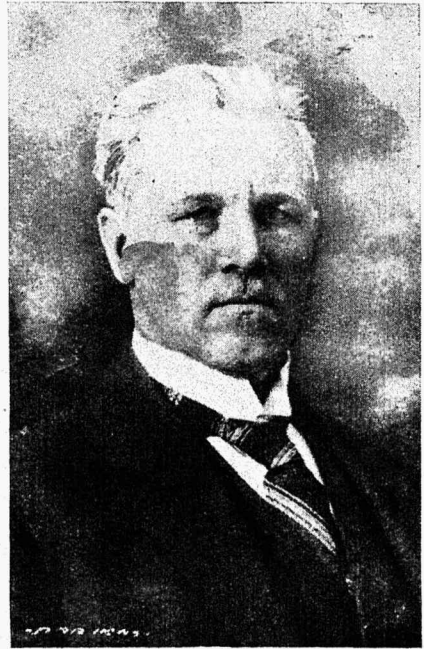
E. S. M. I. Suurlaager. Haapsalu võistlusrühm
ehk „Läänepoolsete kollaste suguharu“ nõupidamisel. Vasakul ääres pääliku tootem,
paremal telgi ees kulli salga tootem.

ged külalised.

Riigikogu esimees
hrra K. Einbund.

oleva aujuhatuse liigeteks esitatud.

E. S. M. Peavanem
hrra Nikolai Kann.

E. S. M. I. Suurlaager. N. M. K. Ü. Vene skoutide rühm
demonstreerib laagritulel hrra Riigivanema juuresolekul, skoutide kiiret ehitamist ja
skoutide laagri tegevust.

E. S. M. I. Suurlaager. Väike „prefekt“ oma suure sõbra Harryga karja tootemi juures.

üsnä sümpaatseid. Kahju vaid et meeste telgid on „aja ära teeninud“.

Edasi asub venelaste-emigrantide skoutide laager. Sellest peaks mõndagi kirjutama, kuid mina — andke andeks — seda praegu ei võta teha.

Hoiatus skoutidele, kes ümber maailma rännakule soovivad minna.

Rahvusvaheline skoutide büroo direktor Mr. H. Marfin teatab, et sagedasti skoudid ilma rahata ümber maailma reisu ettevõtavad, lootes sissetulekuid saada oma piltpostkaartide müügist ehk jälle toetust teiste skoutide poolt.

Et sarnased ettevõtted on pea kõik halvasti lõppenud, hoiatab tema, et skoudid ilma rahata rännakutele ei läheks ja et sarnased rännakud võeraste kulul skoutide põhimõtetele ei vasta.

B. Rautsmann,
Välissekretär.

XVIII. üleilmne karskuskongress

Tartus, 21.—29. juulil 1926.

Juulikuu lõpupäevil kihas Tartu külalistest — kaugelt ja ligidolt oli esitajaid ilmunud, et üheskoos nõu pidada suure vaenlase — alkohooli vastu. Ülikool ja feisedki ruumid olid koosolekutega kiilutud — igas käsitati eriküsimusi, igal koosolekul istusid küll elukutse, küll rahuste, küll aastate järele liigitatud erinimesed.

Skouflistest organisatsioonidest olid ametlikud esitajad saadetud kahest riigist. Nii võtsid kongressi täisõigusliste liigetena osa Poola Skoutide esitajana skm. O. de Grzymalowski, peasekretäär, ja Eesti Skoutide Malva esitajana skm. J. Tederson, „Eesti Skoudi“ päätoimetaja.

Eriolist huvi pakkus muidugi noorsoo karskustegevus. Sellele oli pühendatud kolm referaafi erikoosolekul „Noorsugu võistluses alkohooli vastu.“ 1) Prof. P. Põld (Tartu): Kas on täiskasvanute karskus tarvilik karskustööks noorsoo keskel. 2) Dr. M. Oettli (Lausanne): Kuidas äratada huvi karskusõpetuse vastu? 3) Hra T. Gläss (Hamburg): Karskuse mõju noorsoo psüühika pääle.

Referendid olid kõik ühisel arvamusel — kuiv teoreetiline õpetus ei ole noorsoo kohane ka karskusküsimustes. Peab läbielama need tunded, mis vastavatele järeldustele viivad (prof. Põld), selgitatavaid probleeme ettekandes ühendama nende arusaamisele täiesti vastuvõetavate mõistetega (Dr. Oettli).

E. S. M. I. Suurlaager. Riigivanema külaskäik.
Hra Riigivanem skoutide üldisel laagritulel ettekandeid jälgimas. Paremäl —
hra dr. O. Kallas, vasakul — hra peavanem N. Kann.

Sellega oli siingi toodud neid metoode, mida meie Baden-Powell skoutluse kasvatussüsteemi aluseks rajanud: 1) päalik olgu eeskujuh skoudile, 2) raamatutarkus ilma praktilise käsitusega ei ole skoutidele kohane, 3) mängus õppigu skoudid vastust kandma oma tegude eest jne.

Läbirääkimiste all sõna võttes kandis skm. Grzymalowski, skoutlisi põhimõtteid karskustöös selgitades, ette referaadi

Skoutlus ja võitlus alkoholi vastu.

Võimata on, et inimene kes joob, oleks skout, ütleb skoutide isa Baden Powell omas töös „Scouting for Boys.“ See skout-liikumise algataja vaade, tihtipäele toonitatud nii ta jutuajamistes „Scouting for Boys“ kui ta hiljuti ilmunud raamatus „Rovering to Success'is“ ja üldse kõigis noorsoole ilmunud ajakirjade ning suusõnalisises propagandas, see vaade on kogu ilma skoutide omaks saanud.

Ja nii, tänu skout-liikumisele, on üle kahe miljoni noori arusaanud alkoholi füüsilistest ja sotsiaalsetest pahedest, üle kahe miljoni noori, olles skoudid, on täiskarsklased või peaaegu täiskarsklased.

Skoutide Rahvusvaheline Büroo Londonis korraldas 1925 a. ankeedi, järelepärides alkoholi keelu kohta skout-organisatsioonides.

47 küsimuslehele tuli 28 vastust, kust selgus: et 7 organisatsioonis on karskus sunduslik, 1 on lubatud skoutidel alkoholi vähesel määdul tarvitada ainult vanemate erilise loaga, teistes 20 ei ole alkoholi tarvitamine just keelatud, siiski on sääal valitsemas karskuse eest võitlemise printsüip.

Nagu paistab, on mitmes organisatsioonis, eriti Inglismaal, keelusäädus tollepärast mitte läbi viidud, et noortele harilikult keelatud asi väga meelivatavaks muutub.

Peavanema päevakäsk

Eesti Skoutide Malevale.

Tallinnas, 20. juulil 1926.

1.

Eesti skoutide esimene Suurlaager on hiljuti lõpule jõudnud. Ta moodus kavatsuste piirides korralikult ja saavutas oma eesmärgi, ilma et mingisugused soovimata sündmused Suurlaagri üldist kordaminekut oleks seganud. Selle eest võlgname tänu meie seltskonna, vanemate ja noorte ühistele kokkukõlastatud püüetele. Jäägu see esimene Suurlaager meie skoutluse ajaloosse püsima kauni näitena vanema põlve ja noorsoo ühistöö viljakusest.

2.

Eesti Skoutide Maleva Päästaap võlgneb südamlikku tänu Suurlaagri hää kordamineku eest kõige päält meie avalikkudele asutustele ja isikutele, kes hää nõu ja toetusega soodustuste ning abinõude andmise teel võimalikuks tegid Suurlaagrit teostada. Pean oma armsaks kohuseks neist iseäranis nimetada Vabariigi valitsust ja Tallinna linnavalitsust, kaitseministeeriumi paljuid asutusi ja isikuid, eriti sõjaväe varustusvalitsuse ülemat, auto-tankide divisjoni, inseneriväe inspektorit ja pioneerpataljoni ülemat, sõjavägede staabi koman-danti, sõjaväe ühendatud õppe-asutusi, Juhkentali sõjaväe haigema-ja, sõjaväe varustusvalitsuse intendantuuri osakonda, kindralstaabi sideosakonda; Eesti punase risti päävalitsust ja posti päävalitsust; eraettevõtetest on Suurlaagrit toetanud firmad: Lanz, Schoeme, Virkhaus, Estonia Eksportapamajad, Kirstein, Vega, Tallinna-Pirita auru- ja mootor-

laevade omanikud, A/S Eesti Pa-ber, Whishaw kontor, spordiselts „Kalev“ ja mitmed teised orga-nisatsioonid.

3.

Suurlaagri tegevuse korraldami- sest isiklikult osa võtnud vane- mate teeneid hinnates pean oma meeldivaks kohuseks: a) riigiva- nemat J. Temanti ja riigikogu esimeest K. Einbundi esitada Eesti skoudi sõprade liidu pää- koosolekule aujuhatuse liikmeks valimiseks;

b) Suurlaagri vanemale kolonell- leitnant G. Maserile skoutmas- terite kogu poolt annetatud svas- tikat lindiga rinnal kandmiseks hääks kiita ja majandusvanemale A. Madissonile annetada pää- staabi üksmeelsel otsusel svastika lindiga rinnal kandmiseks.

c) majandusvanema abile E. Tohverile skoutmasterite ko- gult ja Paide skoutide maleva vanemale A. Eglonile Paide maleva poolt annetatud svastikat nõelaga rinnal kandmiseks hääks kiita.

d) südamlikku tänu avaldada: Suurlaagri häälekandja „Tallinna Skoudi“ väljaandjale J. Paal- mannile, Suurlaagri einelaua korraldajatele prouadele M. Ma- dissonile ja M. Tetsman- nile ning neiuidele J. Madis- sonile ja H. Tetsmannile, korraldusvanemale Fr. Karile, vanematele prof. K. Saralile, õpetajatele V. Malinkinile ja M. Arvistole Paidest ning sõjaväe kehalise kasvatuse kur- suste ülemale major Kivisti- kule.

4.

Suurlaagri skoutlise tegevuse kavade kokkuseadmisel, nende tutvustamisel Suurlaagri hääle kandjas ja malevates kohapääl, kui ka Suurlaagri töö ja võistluste eelõpetuse ning juhtimise läbiviimisel on erilist vaeva näinud ja skoutlikku asjatundmist ilmutanud Suurlaagri pääliskoutmaster H. Paalman, mille eest temale päästaabi nimel ja omalt poolt südamlikku tänu avaldan.

5.

Suurlaagris tegutsenud noorematest juhtidest ülendand:

a) nooremskoutmaster E. Vardja — Tartu hundipoegade võistluskarja hundi — skoutmasteriks.

b) Kuressaare külastajarühma pääliku Harry Hammeri ja Suurlaagri toitluspääliku Fr. Pahlbergi nooremskoutmasteriks;

c) Suurlaagri tööpäälikule nooremskoutmasterile E. Pavelsonile annetan teenuste märgi;

d) Tallinna võistlusrühma abipääliku A. Gorelovile, Haapsalu võistlusrühma päälikule A. Sammetile, Narva võistlusrühma instruktorile nooremskoutmasterile E. Lemmingile, välismaalaste onupojale nooremskm. Hans Roosile, Tartu külastaja rühma

päälikule, võistluskohtunikule Ulrich Heinile, valvapäälikule nooremskm. B. Kootile ja varustuspäälikule H. Klemeierile annan teenuste diploomi;

e) välismaalaste onupojale A. Püümanile ja Haapsalu skoudile P. Sammetile annetan eeskujuliku skoudi märgi;

f) tänu hoolsa töö eest avaldan: Suurlaagri hääle kandja tegeelikule toimetajale skm. J. Teder sonile, talituspäälikule nooremskm. B. Madissonile, Tartu võistlusrühma päälikule nooremskm. K. Lippingile, võistluskohtunikule, Nõmme külastaja rühma päälikule, nooremskoutmasterile A. Tarile, Suurlaagri hundile J. Puustusmaale ja Haapsalu võistlusrühma staabiliikmele nooremskm. A. Grönbergile.

6.

Kasutagu niihästi vanemad kui ka skoudid Suurlaagris rikkalikult saadud kogemusi Eesti skoutluse edendamiseks ja skoutlise vaimu arendamiseks, siis jõuame järgmiseks Suurlaagri lähema viie aasta jooksul suure sammu edasi. Selleks, Eesti skoudid, olge valmis!

Peavanem: N. KANN.

Päästaabiülem: J. HÜNERSON.

Päälegi toonitatakse neis organisatsioonides kindral Baden Powell'i eeskujul, et kindlal ja püsival iseloomul erilist keeldu tarvis pole, ainult hää tahe peab olema.

Nii mitmel organisatsioonil on oma isesugune alkoholi vastu võitlemise viis, ja karskuse idee on üks skoutluse põhimõtetest, ükskõik kas ta on skoudi säädustes märgitud või mitte.

Boy-scouts of America, oma 70.000 skoudiga kõige suurem organisatsioon ilmas, ei keela just oma liigetele alkohooli tarvitamist; ta vaid tutvustab neid selle suurima inimsoo vaenlasega ja umbes järgmiselt:

„mina olen see, kes kõige suurem kurjategija,

„mina olen see kes, tappis rohkem inimesi, kui langes kõigis maailma sõdades,

„mina olen see, kes hulgast tublidest noortest teeb lootusetu elavaid paraasiite,“ nii kõneleb sääl personifitseeritud alkohool skoutjuhtide käsiraamatus.

Poola skout-liikumine paneb väga suurt rõhku puht karskuse pääle, mis skoutidele sunduslikuks tehtud. Kõlab ju 10. säädus järgmiselt: „skout on puhas mõttes, sõnas ja teos, ta ei suitseta, ta ei joo.“ Ja sellest põhimõttest peetakse kinni. On isegi üks Päästaabi käsk olemas, kus keelatakse kõigil Z. H. P. (Poola Skoutide Ühendus) poolt korraldavatel vastuvõtmisõhtutel ja bankettidel alkohooli tarvitamine.

Skoudid, guide'id, vaatamata vanaduse pääle, peavad andma karskuse vande. Kes seda ei tee, ei tohi skout olla, ei või kanda skout-märki; ainult skoudi sõbrana saab ta siis Z. H. P. liikmeks olla.

Poola skoutlus võitluses alkohooli vastu seab ühtlasi endale eeskujuks oma ajaloo kuulsamaid mehi ja kangelasi, nii: kuningas Jagiello, suurvürst Witold, hetman Tarnovski — Poola sõjaväe juht XVII a. s., ja palju teisi jõid vaid puhast vett, nagu needki noored, kes orjaajal salajase liidu lõid, et oma rahva vabaduse eest seista.

Vilno noorsoo seltsid, Philantes'e ja Philomates'e nime all, kuulsa poola luuletaja Adam Mickiewicz'i juhatusel, keeldusid alkoholi tarvitamast. Enne sõda Tartus asuv poola ühing „Piima sõbrad,“ kelle liikmed ainult vett ja piima jõid, olid suureks kontrastiks valitsevale „Burschenschaft'ile.“

Viimaks Ühing „Sparta“ Varssavis, kelle liikmeks ka palju skoute, ei tarvita oma pidudel ega vastuvõtmisõhtutel kunagi alkoholi.

Et oma karskusvandeale alati truu olla, selleks peab suur kindlus ja jõud olema, teataval määral isegi kangelaslikkus.

Nii näiteks, kui öeldakse väiksele skoudile õe pulmas või isa sünnipäeval: kuidas, sa ei taha mu terviseks juua, kas sa siis mulle sugugi hääd ei soovi?“ kas ei pea tal siis suur usk oma tõekspidamise olema ja veel kindlam tahe, et mitte oma vannet murda.

Raske on seda alati läbi viia, kuid ta kasvatab iseloomu. Ja päälegi on see hääks abinõuks fäiskasvanute tähelpanu juhtida alkoholi küsimusele. Iga skout, kes kõikumata ja truu oma vande, on karskuse levitajana palju mõjuvam kui sadanded broshüürid ja artiklid karskuse tähtsusest. Tegudes näitab ta oma kindlat usku karskuse ideesse.

E. S. M I. Suurlaager.

Töörühma grupp enda laagriväljal.

Salga töö süsteem.

R. E. Philipsi järele tõlkinud skm. J. Tederson.

IX. Skoudi II järgu eksamile valmistamine.

Iga salga päalik peab oma salga tegevust juhtima, kuid sellejuures ei kuuluks tema kohustustesse algajate õpetamine, olgu siis alles asutatud rühmades. Salga kordnikule peaks päaliku poolt ettepanek tehtama mõned päevad enne III järgu eksami algajaga rääkida ja sellele tarvilikud oskused kätte õpetada. Salga päaliku enda ülesanne on aga valmistada skoute II järku, mida ta tegevuse juhtides peaks saavutama. Nii ettevalmistus eksamile kui ka eksami ära andes skoudile tema teadmiste fähikute selgitamine nõuab päalikul vaeva ja hoolt.

Päämine mure salga päalikul on töö huvitavaks tegemine. Jalg ei tohi töö tüüfav olla, vaid täis mitmekesidust. Seepärast sama tööd ei maksa üle poole tunni teha, ent see aeg olgu ta tõesti töö. Päalikul ei maksa vaeva õpetada skoute, ilma et need teaks milleks vajavad neid teadmisi. Kompassi kuusteistkümmend punkti teada on otstarbetu selleks, et teada enda kodu uksest sisse ja välja käia. Ent kujutagu päalik kõiki fundmatul saarel keset ookeani ehk põlises metsas — pilt on hoopis isesugune.

Ilmakaarte fundmaõppimiseks võiks sarnast süsteemi tarvitada. Esiteks olgu skoudid päikesepaistelises ümbruses, kellad käes ning siis otsustagu nad ilmakaarte sihi. Siis olgu see udune ilm, kus näha ainult kiriku torn. Kolmandaks — udu ja kompass, neljandaks — tähtis taevaga, viiendaks — õõsil maakaardiga toosi fikkude omades jne.

Osav salga päalik ei alga seletama kompassi mustal tahvilil viltu joonestatud ringiga, vaid ennem käsitab juba õige ringjoone joonestamisviise, laseb siis mõnel skoudil seda joonestada ja alles siis asub selgitamisele.

Esimese abi harjutustel seletagu päalik ennem mõned elus efftulnud juhtumised. Siis näidaku inimese luukere joonistust ehk mindagu koguni anatoomia muuseumi, et teda tegelikult näha. Edasi puuütugu skoudid enda kehaosasi, nimetades oastavate luude nimed.

E. S. M. I. Suurlaager.

Laagribüroo telk ühes büroo personali ja Soome vennasskoutidega.

Enne esimese abi harjutusi on kasulik jälgida salgaga elupäästmise juhu-
seid, mida skoutkirjanduses ehk mujalgi kirjeldatud. Harjutustel ärge rääkigu
ainult salga päalik, vaid lubagu ka teistel omi mõtteid ja arvamisi avaldada.

Kahjuks pole võimalik kogu eksami kava siin läbi harutada, vaid seda
peab nende algete järele iga salga päalik ise tegema. Rühma päaliku-skout-
masteri mure olgu siin, et salga päalik vastavalt oleks arendatud ja talle
tarvilikke näpunäiteid saaks.

X. Näpunäiteid tegevuseks mitmesugustel käsitöö aladel.

Skoutmasteri töö ei ole niivõrd skoutide õpetamine, kui nende õppimi-
sele õhutamise. Üldiselt on sama maksev salga päaliku suhtes. Kui ta
on küllalt arenenud ja vilunud, saab ta tagajärjekalt poisse juhtida ka kasu-
likkude käsitööde alal. Kui ta seda aga ise ei suuda, on tema kohus ühes
poistega minna isiku juurde, kes teda selles asendaks.

Nii näiteks, õpetades enda skoute ujuma, viib oma salga supelusmaija,
kus juba leidub instruktor, kes meelega tundi pool ohverdab et algharju-
tusi läbi teha. Jälle edasi: viib poisid mõne tuleõrje komando juurde, kus
nad selgitust mõnelt tuleõrjajalt saavad selles asjas. Viimaks võib salga
päalik poistega koos minna mõne osava perenaise juurde kööki, kes oleks
nõus skoutidele andma mõningaid juhtnööre toiduvalmistamise alal. Pole ka
sugugi ebakohane mõnedega tähetornis käik, et täheteadust veidi õppida,
ehk teistega aedniku juures taimekasvatuses, puuseppa ja teiste meistrite
juures nende erialades õppimas käia.

Pääle selle peab salgapäalik kord-teine paluma eriteadlastest ka rüh-
ma koju, et mõnd eriala siin käsitada. Eriteadlasena võib ka skoutmaster
ehk teine keegi esineda. Sel juhusel on kasulik mitu salka kokku kutsuda.
Samane salkade koostöö kestuks vaid kuni salk end tunneb juba küllalt tu-
gevana iseseisvaks edasitegemiseks, ning päalik seda tööd oskab edasi ju-
hatada. Õppimine kogu rühmaga korraga on tihti küll lihtsam läbiviia kuid
see annab alati vähemaid tagajärgi kui töö üksiksalkade juures. Ja pää-
legi leidub sageli mehi-naisi, kes valmis 7—8 poisile õpetust jagama, kuna
rühmale 30—40 poisi ulatuses õpetama ei tule. Salk poisse kõõgis tegevu-
ses on enam lõbuks kui koormaks, kuid parkümmend toovad hirmu ka
kõige paremasüdamisele perenaisele.

Salkade süsteemis fõõtav skoutmaster suudab imesi saavutada sarnase
tehnilise hariduse alal kõige lühema ajaga. Vastuvõtlik salk suudab 6—8
nädalaga õppida mitu eriala samase eduga, nagu võib saada tunnistus St.
Jamesi hospitalist, 5—6 loengut kuulates.

Skoutide isa kinnitab tihti tarvidust igal salgal oma eriala omada. S.t.
et skoudid teatud salgast omavad kõik ühise eriala, kas teatud käsitöölise
eriala, ehk jalgrattasõitja, pioneeri või koka jne. eriala. Kui kogu salk
teatud erialal spetsialiseerunud, siis märgilagu see tema lipul, mis omakord
teisi salku õhutab samasele tööle. Kuid lisaks sellele õppivad skoudid vastavalt
enda kalduvustele ja soovidele, kas üksikult ehk paariviisi, isiklike erialasid.

Salga päalikul peavad neile muidugi abiks olema. Olgu siin nimeta-
tud üksikerialadest muusika, loodusteaduse, ratsaspordi, jälgimise, päevapil-
distamise jne. erialad. Päälikud peavad pärima, kas keegi salgast soovib
ühel ehk teisel alal harjutada, ja soovikorral katsuma leida vastava juha-
taja, ühtlasi sellest rühma aukohtule ettekandes.

(Järgneb.)

Gillwell Park.

Skm. H. Paalmann.

(Järg).

Laagri päeva jaotus sisaldas teoreetiliste loengute kõrval hulk praktika tunde. Huuivat on siin märkida, et õpetus ei sündinud juhtide poolt kindla tunnikava järele, vaid võeti kindlaksmääratud asjad läbi, mil seks lektorid käepärast ehk ilm kõige kohasem. Üldse ei armasta inglased skoutidele soovitada liiga piinlikku ja sõjaväelist korda iga üksiku tunniaja määramisega. Sellegipärast ei juhtu sääl ka segadusi, kuna nende pääsihiks on individuaalselt arendamine, iseseisva skoutjuhi kasvatamine, kes ennast igas asjas kodus võib tunda. Tean paljuid riike, kellele meeldib sarnane vaba kord ent tagajärjed neil — täieline laokil olek ja pinnapäalsus... Väliselt vaadates ei või kunagi asja ära õppida, isegi mitte Inglise skoutidelt. Nende riikide skoutidel, mida eelpool arvasin, puudub igafahes alusteadmine inglase teguviisist.

Nüüd aga laagri kirjelduse juure tagasi! — Praktelistest harjutustest tahan nimetada sildade ehitamist: Igale salgale anti tarvisminev ehitusmaterjal kätte ja nendega pidime, vahepääl saadud õpetusi meelespidades, silla valmis ehitama. Valmistamise kandepuudega silla, ühe indulase silla (kolm nõõri, mille vahel kepid) ja ühe „hälli“ (väike iste tõmmatakse kõiega ühele ja teisele kaldale). Kõige üllatavamaid kogemusi esitas meile indulase sild, millest ükski jalad maa pool üle ei saanud. Keskaika jõudes tõmbasid nõõrid julge käija äkki ümber, nii, et ta pääga allapidi jäi. „Snapperitel“ (ülesvõtjad) oli palju ametit. — Kõik sillad ehitati puude ja nõõri-ga, „hälli“ juures on üks plokk hädatarvilik. Raelu ei soovitata kunagi.

É. S. M. I. Suurlaager. Väljamaalaste laagrigrupp.

Keskel lätlaste juht skm. G. Abels, paremal Itaalia esitaja skm. prof. E. Zumkeller, vasakul soomlaste juhid skm. J. Vuolasvirta ja É. Vikmann.

Asutakse seisukohal, et skoudid oma laagritesse raskeid naelakaste kaasa ei fassi, küll aga skoutkepid ja hulga kohast laagriköit. Ring seda silla materjali võib alati kasutada.

Päevases tegevuses oli ligi kahetunniline puhkeaeg peale luncheoni, mida võisime kirjade kirjutamiseks kasutada. Puhkeajal pidi igaüks oma märkuste raamatuse midagi ülesse joonistama. See oli sunduslik. Ja tagajärjed sääljuures üllatavad: — inimesed, kes uskusid, et nad mitte õiget joontgi ei või tõmmata, joonistasid mõnepäevase harjutuse järgi samuti kui teised, kes asjaga vilunud.

Pääle puhkeaja peeti üks teoreetiline tund mõne raskema küsimuse üle ja harutati mõningaid tähtsamaid probleeme juhtimisoskuse alal. Sellele järgnes Inglise five o'clock tea. Alles siis tuli järg jälle praktilise osa kätte, mil demonstreeriti rohkem liikumisega seotud asju, nagu skoutmängud, rühma koosoleku pidamine ehk päälelõunane jalutuskäik, võistlus sõlmimises, oma salga looma hääle aimamises, tähepanekute võistlus, luuramisemäng pimedas, kimi mäng, puu kõrguse ja jõe laiuuse mõõtmine ja palju muud huvitavat tegevusala.

Õhtul ei olnud alati laagrituli, kuna Gillwelli inimeste katsed näidanud, et skoudid igal õhtul küllalt huvitavat temas ei suuda teida ja milleks siis muljet ilusast laagritulest rikkuda! Selle vastu pooldati teinekord omavahelisi küllakutsumisi, kust laagripääliski ei puudunud. Ühel õhtul olid isegi kõik ülemere (inglased nimetavad sarnaselt väljamaalasi ja kõiki mitte Inglise saarel elavaid inimesi) pärit olevad kursandid ühes kohas, saare elanikud teisel, õhtusel teeveel. Meie ülemere laagritule programm seisis vastastikkuses riikide tutvustamises. Eesti kasuks võin tunnista, et seda ettekannet väga hoolega kuulati ja küllalt ei suudetud imestada meie visadust. — Meie eksootilised külalised: jaapanlane, korealane ja hindulased olid inglastele palju rohkem tuntud.

Üldisel laagritulel moodustasid programmi mitte lõkkejutud, vaid ettekanded. Igalt osavõtjalt oodati ühte ettekannet ja need seisid pääasjalikult deklamatsioonides, anekdoodilistes juttudes, soololauludes — inglastel, teiste eurooplastel keele mitte põhjalikult valdamise pärast pääasjalikult üksikus laagrilaulus, idamaalastel aga õige omapärastes muusika ettekannetes ja rahvusemängude demonstreerimises. Teinekord anti igale salgale loosiga mõned skoudi säädused võistlusettekandeks, 10 minutit võis mõelda ja valmistada asja üle. Nad õnnestusid igatahes ootamata hästi. Laagrijuhatus ise ei unustanud ka meile mõnda ettekandmast: mõni neist laulis, mõni õpetas uue ringlaulu, mõni demonstreeris „metsajõu askusi,“ nagu loomahääle aimamist. Suurema osa kogu programmist võtsid oma alla ikkagi inglise ringlaulud. Nende pääle pannakse viimasel ajal Inglismaal tublisti rõhku ja asja huvi ülalhoidmiseks annab sellekohane muusika komisjonäär iga kuu uue odava lauluvihu välja.

Nüüd ka pühapäevast laagris. Inglise peab pühapäeva kindlasti puhkepäevaks, seda olete juba igalt poolt lugenud. Nii ka laagris. Hommikul jumalateenistused, ennelõunat ja päälelõunat täitsa vaba ajajaotus, vaid looduse sõpradele looduse tundmaõppimine. Selleks päevaks tuli ka Londonist väga palju külalisi Gillwelli poiste laagrisse. Kohtasin sääl ühte meie Soome sõpra — pastori, kes nüüd Inglismaal ja säälgi skoutidega tegev. Ring uudiseks senisele rahvusvahelisele läbikäimisele leidsin laagrist salga Saksa skoute eest.

(Lõpp järgneb.)

Kiri Itaaliast.

Toome siinkohal Itaalia külalise prof. L. Zumkelleri kirjastõlke, kuna algkeeles sellest arusaada kõigil raske. Kiri kõlaks järgmiselt: („Tallinna Skout“ nr. 24-st.)

„Skoutide laager Tallinnas! See on igapidi suurepäraselt õnnestanud. Kõige kenam koht, kõige parem organisatsioon, kõige paremad resultaadid. Selles esimeses Eesti „Jamborées“ on iga üksikut asja teostatud suurima tähelepanuga, mille eest peab kiitma organisatoreid.

skoutide sealolek, ehk küll piiratud arvul, kindlustab vastastikuste suhete ja külaskäikude algust. See on üks sümpaatsematest külgedest meie programmis, kuna ta mitte ükski ei võimalda tutvust teiste maadega, vaid kasvatab, on ühtlasi õpetlik ja paneb tegelikult maksma ühe skoudiseaduste nõuetest: „Kõik skoudid on vennad.“

Mina olen üllirõõmus, et olen osavõtnud Tallinna laagrist ja tänan südamest kõiki tegelasi pidulikkudest, unustamata vastu-

E. S. M. I. Suurlaager. Itaalia esitaja prof. L. Zumkeller, Eesti tegelaste laagripäälisk. H. Paalmanni ja päätoimetaja skm. J. Tedersoni seltsis.

Mina usun, ja see on ühe vana skoudi arvamine, et Eesti skoudid on teinud selle esimese etteastumisega suure sammu ja annud tugeva tõenduse oma kavatsuste tõsidusest. Täielik vennalikkus ja kooskõla, mis valitsesid laagris, on tundemärgiks küpsest arusaamisest ja skoutide programmidesse ning meetodidesse süvenemisest. Teiste riikide

võtmistest, mis olid korraldatud Giovanni Esploratori Italiani esitajale.

Ma loodan, et mitte liiga kauget tulevikus võivad Eesti skoudid tundma õppida GEI võeraste vastuvõtlikkust.

Suur Sachem,

Arch. prof. Luigi Zumkeller,
GEI peakomissar Toscana maakonnas.“

Petetud valvur.

„Unser Weg'i“ järele I. Peterson.

Wihtwicki skoudid seisid aguli äärel oodates päälikut. John Gurnet, pruunis paberis pakk kaenla all, jõudis kohale, kui hüppevõistlused olid täies hoos.

„Ärge väsitage end ühtegi nii palju,“ hüüdis ta pakkii murule heites. Mul on teile väike ülesanne, mis nõuab aga palju jõupingutust.

Kohe kogusid poisid pääliku ümber ringi, kelle silmad ette avaldasid suurt uudist. Neid sepi-tes päälik alati oma skoutidele, olles vilunud ja tubli juht.

„Kaugel on siit Nelboroughi klooster?“ küsis mr. Gurnet Biibrite salga päälik Bovanilt.

„Kolm miili.“

„Täis kolm miili! Näete, see pakk sisaldab telgi riide. Yorkiga koos sepi-tesime ühe plaani.“

„York pole senini veel tulnud!“

„Ei! Ma tulin praegu tema juurest. See pakk siin tuleb kloostri toimetada ja York peab seda tegema. Teie aga peate paki temalt röövima. See pole küll kellegi uudis, aga ma täiendasin seda. Teid on siin 11 poissi, üks teie hulgas on aga äraandja. See aitab Yorki nii nagu ta seda oskab paki kloostri-tesse toimetamisel. Selle ülesande juures tuleb teil vaenlast — Yorki — jälgida ja samal ajal oma naabri järele valvata, kuna see võib äraandja olla.“

„Kes on juhiks?“ küsis Bovan.

„Staines. Tema ei ole äraandja, teda usaldage ja kuulake tema sõna. Nüüd aga tee. York läheb täpselt 2. Staines, sul on 20 minutit ettevalmistuseks.“

Staines, Korbisate salga päälik, asus poistega kohe teele. Võõras, peaaegu koomiline tunne valdas sõpruskonda. Iga skout, väljaar-

vatud Staines, oli kahtlane. See oli alles lugu!

John Gurnet asus kohale, kust ta niipalju kui võimalik mängu väljakiikriga võis silmitseda.

Kella kaheks tuli York rutates. Käes hoidis ta skoudi keppi ja puusade ümber oli endale kõie keerutanud.

Võttis paki üles ja jooksis kergelt minema. Peaaegu terve miili jooksis nõnda kuni Follersi metsa jõudis.

Siin ligines ta vaenlaste liinile. Tuul tõi talle vaevalt kuuldava „Ba-a-a-a“ kõrvu. Ta jäi vaikselt seisma ja kuulatas. Kaks lindu tõusid lärmitsedes tema juurest õhku ja lendasid minema. Selle ja teiste märkide järele tegi ta koha selgeks kus vaenlased leidusid. Ta nägi Bob Lees'i liikumas ojakese kaldal, mis läheduses voolas.

Lees vaates pori kaldal, nähtavasti jälgesid otsides.

York ootas, kuni Lees küllalt kaugel oli ja siis alles vaatas muretsevalt ringi. Varsti leidiski mida ta otsis: kaks puud kummalgil pool kallast, mille oksad üle oja ulatasid. Ta ronis üles, pakk nõõripidi, millega see seotud oli, hammaste vahel, ronis teisepool jälle alla, säälpool savist kallast.

Nüüd oli ta ühe jälgija juba seljataha jätnud. Ei kestnud kaua, kuni ta metsakese läbi sammunud oli ja seisma jäi, et ümber piiluda. Teist korda ronis ta puu otsa. Omast peast välja vaadates nägi ta kahte kaugemat vaenlast, ühte paremat, teist vasakut kätt. Ta aimas, et skout, kellest ta möödunud oli, sidemeheks pidi olema.

Sellest otsusest eksiteele viidud, jooksis ta kraavi ära kasutades põõsastiku poole edasi, mis teda, nagu ta teadis, alla liivakuu juhtima pidi.

Just enne seda, kui ta põõsastiku saavutas, heitis enda ruttu rohu sisse maha. Kuus meetrit temast eemal seisis Bovan, tema oma „Oinaste“ salga pääl.

Kas Bovan teda nägi? York imestas. . . Bovan oli selleks liiga tubli skout, kuidas ta mureta põõsastiku poole sammus, ja pani tähele, et Bovan enda ümbrust ei vaadanudki. See pani Yorki veenduma et teda nähtud oli, ja

York hüppas, ronis liivakuu teisele äärele ja jooksis edasi. Kui ta lagendikule jõudis, oli Bovan ikka veel tema ees. Näis võimatu olevat sellest mööduda, kuna see igat tema käiku näis tähele panevat.

Seekord on pääsemine võimatu. Tema taga oli liivakuu, pahemal ja paremal pool lagendik. Tema ees — ah! seal oli üks mahajäetud maja. Ilma katusega ja poollagunenud, rusudega piiratud.

York jooksis sinna poole ja jõudis tähelepanematult maja juurde. Hoolikalt otsis ta mingit peidupaika, aga ei leidnud. Siis

E. S. M. I. Suurlaager.

Suurlaagri avamistsere-
moniaast osavõtjad skoudi
ringis, lauldes skoutide
hümni: „Eestimaa mu
isamaa.“

et Bovanil mõte oli tema teed rahulikult sulgeda.

Suurema ettevaatusega, nii ruttu kui võimalik hiilis York põõsastiku poole, kaugemale Bovanist.

Juba varjul olles, otsustas ta: kiirus oleks kõige parem! ja nii hoidis ta oma pää madalal ning möödus oma vaenlasest suures poolringis. Ta jõudis liivakuu äärde ja piilus ettevaatlikult välja, tõmbas aga kohe enese tagasi.

Meetrit 35 temast eemal seisis Bovan ja silmitses põõsastikku igast küljest.

York kahtles silmapilgu. Tema ees oli liivakuu; üheksajalane hüpe viiks ta ühe liivahunniku otsa.

hiilis alla endisesse juurevilja aeda ja sattus ühe augu juurde.

„Aa, see on vana kaev!“ hüüdis ta enda ette. „Meie kõik oleme säääl käinud. Ta on umbes 12 jalga sügav ja põhi on peaaegu täiesti kuiv. See on õige koht. Eh, kui Bovan siia peaks tulema, siis oleks tal esimene asi kaev läbi otsida.“ Nae-ratus libises tal näol.

Ta harutas kõie lahti ja viskas ta ühte otsa pidi kaevu. Siis lõi ta oma kepi maa sisse ning sidus kõie teise otsa külge. Nüüd viskas ta mõned kuivanud puuosad sinna pääle ja hiilis maija.

(Järgneb.)

Veeteel ümber Eesti.

H. Tults.

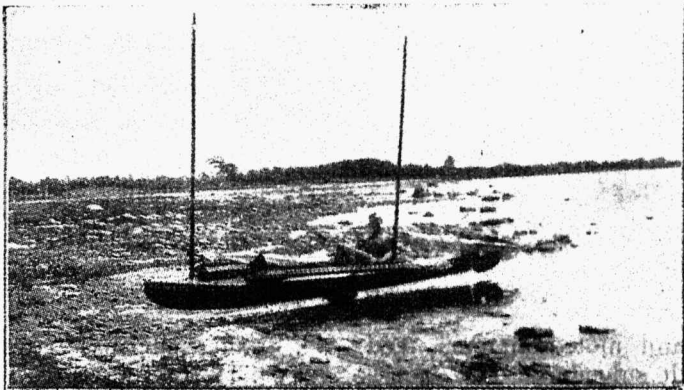
(Järg).

Mastide paendudes ja ninavee vahutades möödume Kolga rannast, piirituseveo paradiisist. Selle „päälinn“ Randvere on tüübiline kaluriküla. Väikene kabelikirik annab talle vast rohkem tähtsust. Aga muidu on ta oma „sulisevaga“ päälinnale küllaltki „tähtis.“

Tülgastanult viintsufustest päratuule laintevallidel randume hetkeks kusa-gile liivaneemele. Maitseme emakese maa jumalikku rahu. Kaugelt põhjast, kus rahutu merekumerus ei jaksa enam kõrgemale tõusta, sinetavad Prangli saared.

Siis edasi. Pilk kiindunud sihttäppi — tantsime Jhasalu lähel suurte Soomelahelt rulluvate laine turjal. Kõrvaleeksisv pilk, tabades lainete metsikut mängu, pöörab ehmunult tagasi sihttäppi.

Mööduvad Rammu ja Koipsi saared. Kaugel täppidena silmapiiril — Suur ja Väike Malus. Pöördume Kaberneemest lõunasse ja siis uuesti hommiku poole. Liiwane supelusrand on kaetud kõrge männimetsaga. Lahepiiril punakas kulurohune Rohusi ja Pedassaar. Viimast õhtueelset tuulepuhangut

„Meripöeg“ Varbla rannas 14. VII. 25.

(„Eesti Skout“ nr. 2/3. lhk. 39. asuv pilt on eksikombel sarnase allkirjaga toodud, kuna klisheed frükki minnes vahetatud. Palume eksitust lahkelt vabandada ja käesolevat pilti „Veeteel ümber Eesti“ vastava osa juurde kuuluvana vaadelda.)

ära kasutades lõpetame tänase purjetamise. Sell' päeval sõitsime rekortmaa — 65 klm., mida vast alles Peipsil ühe klm. võrra suurendasime.

Juba paistavad Loksa suitsenud korstnad. Maandume vaikselt aga ülikenal Ara saarel. Silmitseme paagitornist ümbrust ja tuisrame edasi. Randume telliskiviabrikuga sadamasillal. Subemajad männikus on palavusest uimastatult vaiksed. Posti tulekuks on aega, mispärast ka ajaviiteks „laupäeva pühitseme.“ Pärast selgub, et tema ka nädala laupäev on; meil olid nädalapäevad veidi sassi läinud. Ööbime manneri põhjapoolsemal ninal — Pärisea neemel, tühja piirivalve kardonu ukse ees. Valourid on kõik vist „saaki“ luuramas. Äkkel „kaubamärkidena“ tühjad „plekid.“

Tugev idatuul piksega sunnib meid Vihistu piirituse kuningate juure

varju põgenema. Jutleme lahkete küla inimestega, muidugi ka sellest „va sulisevast.“ Nemad sääl ei tegevat sarnast äri: „kus me, me linnast kaugel; üks sääl Tallinna pool veeta;“ kuna aga piirivalvur pärast vastupidist seletab.

Videvikus edasi sõites kimbutab idatuul meid Mungalahel ja sunnib Käsmust eemal — Saatneemel maanduma.

Käsmus — tühjad, „revolutsiooni“ üleelanud suvilad. Külastame merekooli, mille juhataja väga lahkelt meile seletusi annab. Käime ka jala Võsul. Öhtul puutume esimest korda piirivalvuriga kokku. Ta näinud kivide vahelt me paadi kahte masti ja võtnud uurimiskäigu effe. Pajatab ühte-teist ja lahkub.

Järgmisel päeval, 28. juulil, mõni klm. edasi jõudes sunnib tuul meid jälle, seekord Pedassaare neemel, peatuma. Külas käies otse nurutakse: „Tooge meile ka üks plekk (10 liitrit), küll me hinnaga hakkama saame.“ Ja ega ei usta, kui kinnitad, et säärase kaubaga ei hangelda.

Tüünduv tuul näib lõuna kaarde pöörduvat

Pool sõudes, pool purjetades libiseme varahommiku uduvines. Viirastusena läheneb kivile kinnitatud Vergi raudjalgne gaasi akkumulaator-lamp. Nagu hoiatava inimkujuna seisab ta sääl — lainte mürisevais formijookses, vormis ning vihas. Rannaveetes askeldavad kalurid võrkude kallal. Kalurimajad — koos kobaras. Ankrus hulk laudu lastivaid kaljaseid. Uduvine haihtudes kerkib vaatepiirile kõrge Viru pankrannik, sirgena sihvasse kaugusesse kadudes. Rand vallib kõrgemaks. Horitsonti palistavad Kunda vabrikute suitsuheljed. Sööstudes Kunda lahte, leiame ees Toolse halli lossivare. Kahlame kuivale, kuulame huviga kalamehe vestlusi mereröövlite lossi sündmusrikkast minevikust ja vulistame üle kari Kunda sadamasse, kus Meripoja teladele tõmbame. Sammume sinisavisse kaevatud nagu tsemendist valatud teel alevisse. Vaatleme kütkestavilusat Kunda jõe orgu ja viidame paar fundi tsemendi vabriku vahisevate elektrimaatorite, paeveskite ja pörgukuumust kiirgavate keerdahjude vahel.

Viimane neem — Lettipää ühes tavaliku lointemurruga. Tormavate hobustena tõttavad vahused ristlaintest kirjatud murdlained kividele. Veel kaua õõtsub nõrkenud laine laialivalguv vesi formijooksvate murdlainte pillustustes.

(Järgneb.)

Omis asjus.

Käesolev ajakirja number läheb lugejatele kätte veel eelmise poolaasta nr.-ina, kuigi suure hilinemisega. Kuid olukorra sunnil ei olnud võimalik enne Suurlaagri ajakirja puuduvaid nrid välja anda, kuna Suurlaagri järele mõnesugused tehnilised põhjused takistavatena osutusid. Ajakirja poolaasta tellijatele lõpeks sellega tähtaeg, need aga, kes mõnesuguse arusaamatuse tõttu k. a. tellimishinna arvanud mk. 120.— ja sellest poole saanud, palume II p. a.

tellimise sisseandmisel tasuda mk. 90.—. Loodame et levitajad seda tellimise vastuvõtmisel silmas peavad.

Ajakirja järgneva poolaasta kohta ei või praegu palju muutusi teotada, kuid kindel kavatsus on teda väljaandma hakata kindlatel tähtpäevadel, milleks küll mõned takistused (Levitajad, eestkätt teie peres!) kõrvaldamisele tulevad. Küll on ettenäha ajakirja toimetuse muutus, mille juures mõned toimetuse korralduse muutused ette võetakse. Senine tegelik toimetaja skm. J. Tederson on lahkumise palve esi-

tanud, mis ka Päästabis vastu võetud tingimisega et ta endale asemiku leidmiseni tööd jätkaks.

Ajakirja sisulisest küljest võiks veel märkida, et „Teated“ osakond jälle ilmuta hakkab, kuna „Tallinna Skout“ enda ülesande täitmise puhul oma ilmutamise katkestab. Loodame ja püüame tema arendatud tööd täiel määral edasi viia, kindlas usus leida kaasabi selles temagi kaastöölistelt.

Uue poolaasta algul palume lugejaskonda meilt paremaid soovide vastu võtta ja edasi häätahtlikult ajakirja vastu lugemises olla. Toimetus-talitus.

Järgnev ajakirja number ilmub septembri lõpu poole.

Levitajaskonnale. Ajakirja seisukord nõuab teilt kiiret ja energilist, ettevõtlikku tööd. Kahjatesed tarvidust, peame siiski siin nõudma, et iga levitaja kohe loeks antud juhtnõuad tähelepanelikult läbi. Sellest järgneva ka tarvilikud sääl effenähitud sammud. T ä h t p ä v a d e s t peavad levitajad alati täpselt kinni pidama, mida seni vaid mõned üksikud teinud. Sarnane seisukord halvab ajakirja tegevuse, mille tõttu levitajatel enestel raske tegettseda. Algavas poolaastas loodame korralikumalt tegetsemist.

Päälevitajate määramine sünnib ka eeloleval poolaastal, kuna talitusele selgunud enam-vähem, keda selleks võimalik määrata. Seni tulevad kõik summad ühes aruannetega hiljemalt 5. septembriks otsekohe talitusele saata. Ajakirja talitus.

E. S. M. Päästaap on vahepeäl mitmed koosolekud pidanud, kus eestkätt Suurlaagri küsimusi käsitatud. Lendest on lugejad loodetavasti „Tln Sk.“ läbi informeeritud. Siin märgime neist vaid otsuse 18. maist: „Eesti Skoudi“ senine päätoimetaja ja ärijuht skm J. Tederson vabastati tema palvel päätoimetaja ametist arvates 1. aug. k. a. ja ärijuhist 1. juulist k. a. („Tln Sk.“ nr. 14.)

Viimane Päästaabi koosolek peeti 20. juulil, kus päevakorras olid küsimused, mis Suurlaagri lõpul harutamist nõudsid. Nii otsustati rida tänuavaldusi, ülendusi ja aumärkide annetamisi. Valiti ka uus ajakirja „Jamboree“ kirjasaatja — skm. H. Paalmann, äraõelnud endise skm. J. Tedersoni asemele.

Esitajatena väljamaal viibivad praegu meie teada neli skoutjuhti. Need on nskm-id B. Koot, B. Madisson ja E. Pavelson — Inglismaal, kus nad saadik dr. O. Kallase lahkel vahetalitusel skoutide laagris tasuta õpetust saamas. Neljas on skm. H. Paalmann, kes Helveetsiasse üleilmisele kongressile sõitis, teel paljudes teistes riikides skouttegelasi külastades. Kongressile pidid sõitma ka meie Peavanem dir. N. Kann ja välissekretäär B. Rautsmann, kuid mõnede suguste takistuste tõttu pidid ära jääma.

E. S. M. I. Suurlaager. Skoudid lahkuvad skoudiringist et kiiresti — milline rühm kõige enne — enda rühma kohale täielikku paraadi korda asetseda.